

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi
Archiepiscopi Pragensis**

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

Notæ in Caput IV.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

Notæ in Caput IV.

A Rnesti Statuta. Edidit hæc Statuta proprijs impen-
sis A 1606. Georgius Bertholdus à Breitenberg S. Me-
trop: Eccl: Prag: Präpositus, Archiepiscopatus Officia-
lis, & Vicarius Generalis. Prefatio Pontani tota in eorum lande
consumitur; ait: digna esse tanto Präfule, quem vocat zelosum, &
Beatissimæ Virgini Matri MARIAE valde devotum Archiepisco-
pum. Aldit se Statuta illa ex tribus manuscriptis Exemplaribus ex-
scribi jussisse, ex quibus ultimum Pilsnae A. 1517 sit impressum. Lan-
dat eadem Statuta magnus omnino Präfus, & Clementi VIII. Pon-
fici Maximo charissimus (cui galerum purpureum Pontifex obtule-
rat, sed priusquam honor Pragam perveniret, e vita excessit) Zby-
Zbygnai Ar-
chiepiscopi
Prag, de Ar-
nesti Statutis
sententia.
gnæus, inquam, ex Illustrissima Berkarum gente Archiepiscopus Pra-
gensis, qui in Præfatione suæ Synodi ad Clerum sic locutus est:

Jam qui, & quales fuerint eisdem temporibus hujus Regni
Clericorum mores, vita, ac disciplina, si nulla alia ex re cognosci
potest, facile ostenderent, quæ apud nos conservantur, Ernesti
I. Archiepiscopi Constitutiones. Ille enim ita plenè, atque ita cu-
mulate omnes Clericorum muneris partes complectuntur, & san-
ciunt, ut necesse sit, & qui tam egregias Constitutiones com-
plicerit, Antistitem valde egregium, & quibus ad observandum
propositæ fuerint, Clericos plusquam mediocri virtute præditos
fuisse.

In Calend. hisp.
30. Iunij. Landavit hæc quoq, Statuta, qsd mirere Hussita Lupacius:
Promulgavit, inquit, Ernestus Statuta, quæ Privilegia vocantur,
linguâ latinâ scripta, digna sanè quæ legantur, &c.

Clerici Bo-
hemia testari
possunt.

Nè Clerici testari possint. Id tamen postea revo-
catum, & concessa omnibus Clericis in Bohemia sub Ferdinando I.
Rege, & Antonio Archiepiscopo Pragensi testandi facultas; qua de-
re publi-

C.IV. ARN. ARCHIET. PROVINCIAL. STAT. 113
re Publica confecta instrumenta sunt in manibus, idq; ob eam causam,
ut Clerici tanto libenter Ecclesia Bohemica servirent, & invitarentur
ad eam, à qua tantum commodum perciperent, Ecclesiam, atq; his la-
boribus Religio in Bohemia, id temporis prostrata, resurgeret.

Explicat hæc omnia Synodus novissima sub Archiepiscopo
Zbygnæo Berka A. 1605. habita, titulo de Testamentis Clerico-
rum: Clerici omnes sacerdtales hujus Metropolis, & Archidioecesis
nostræ, etiam si beneficia Ecclesiastica, cuiusvis generis obtineant,
liberam quidem habent testandi facultatem ex privilegijs anti-
quissimis, & immemorabili consuetudine; sed de Bonis Ecclesiæ
nomine acquisitis, nullo modo testari, seu disponere poterunt.

Idem privilegium longè antè Arnestus ipse Clericis omnibus in ditioni-
bus Dominorum de Novadomo, Ecclesia servientibus contulit, ex-
tq; id privilegium ab Arnesto datum in Archivo Collegij Novod.
S. I. ut ipse vidi. Hoc postea aliqui Dominorum de Novadomo ab-
rogare voluerunt. D. Zacharias de Novadomo, uxoris piissima Ma-
trona Catharinæ (nisi fallor; non enim hæc, qua pridem legi, sunt ad
manum) de Waldstein precibus, cùm illa ante maritum pro Sacer-
dotibus genua flectendo orare soleret, commotus, privilegium restituit;
at illi vicissim ex gratitudine obligarunt se quotannis post S. Lucia
diem venturos omnes Novandomum, & triduo pro demortuis ani-
mabus, ex familia & cognatione Dominorum de Novadomo Funebria
sacra celebraturos, quod hodièq; magnâ Religione prestatur. Facit
hujus ultronei Contractus mentionem (præter manuscripta) Bartho-
laus Paprocky in speculo Moraviae, init. C. de Familia
Dominorum de Novadomo.

Privilegium
ab Arnesto
datum Cleri-
cis in ditione
ne Dominorum
de No-
vadomo.

P Vene-